

Giotto di Bondone - (†1337); taliansky maliar a architekt, tvoriaci v období nástupu ranej *renesancie*; údaje o jeho živote sú pomerne strohé a útržkovité a sú známe viac-menej iba sprostredkované z podania neskorších historikov; pochádzal z rodiny vidieckeho kováča; už v ranom veku sa uňho prejavil umelecký talent a tak sa pravdepodobne medzi rokmi 1275-1280 dostal do Florencie, kde nastúpil do umeleckej dielne uznávaného majstra *Cimabueho*; pozri *freskovi maliari*, *talianski maliari renesanční*, *talianski architekti renesanční*, *talianski maliari 13.st.*, *talianski maliari 14.st.*, *gotickí architekti*, *perspektíva bifokálna/perspektíva Giottova*; *talianski maliari trecenta renesancia*; *chudoba*; *kolorizmus*, *krajinomalba*; *Cennini Cennino*; *záves*

<https://en.wikipedia.org/wiki/Giotto>

https://sk.wikipedia.org/wiki/Giotto_di_Bondone

<https://www.google.sk/search?q=Giotto+di+Bondone&espv=2&biw=1844&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CIoBEIkeahUKewiLvLCCuv7HAhVDXBQKHeJwCAk>

https://www.google.sk/search?q=giotto+di+Bondone&espv=2&biw=1853&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwjetaVPtrPJAhVIaxQKHakgBRQQiR4IigE&dpr=1#imgrc=aEE_dXCPgqikEM%3A

<http://marinni.livejournal.com/391700.html>

http://it.wikipedia.org/wiki/National_Gallery_of_Art

https://www.google.sk/search?q=resurrection+paintings&espv=2&biw=1856&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwiK0JKim7fMAhUHPRQKHTg9DK4QsAQIHA#tbs=isch&tbs=ring%3ACffyuHXGVY5GIjiTs6Mn4SZOTXH1DGx0e1mc-du5wK4JVBGtTEGve8wdQbf8nYQCRtM6mb2fXCt7yL-WRO06GGrwCioSCZOzoyfhJk5NEVULHaKJuCd2KhIJcfUMbHR7WZwRceFeUToBIzAqEgn527nArglUERETGAf1wHIRQSoSCa1MQa97zB1BEVgX7P7w1x1dKhJt_1ydhAJG0zoR9ZyXud8wGw4qEgmZvZ9cK3vIvxFD4LWZZN7uHCoSCZZE7ToYavAKEVULHaKJuCd2&q=resurrection%20paintings&imgrc=IkTtOhhq8AqSHM%3A

Giotto: Noli me tangere (14.st.)

Giotto: Vzkriesenie Lazára (freska, Scrovegni kaplnka, Padova, 1304-1306)

Giotto: Klaňanie mudrcov (freska, Scrovegni kaplnka, Padova, 1304-1306)

Giotto: Predstavenie Ježiša v chráme (freska, Scrovegni kaplnka, Padova, 1304-1306)

Giotto: Umývanie nôh (freska, Scrovegni kaplnka, Padova, 1304-1306)

Giotto: Vítězný vstup (freska, Scrovegni kaplnka, Padova, 1304-1306)

Giotto: Vyháňanie kupcov z chrámu (freska, Scrovegni kaplnka, Padova, 1304-1306)

Giotto: Judášov bozk (freska, Scrovegni kaplnka, Padova, 1304-1306)

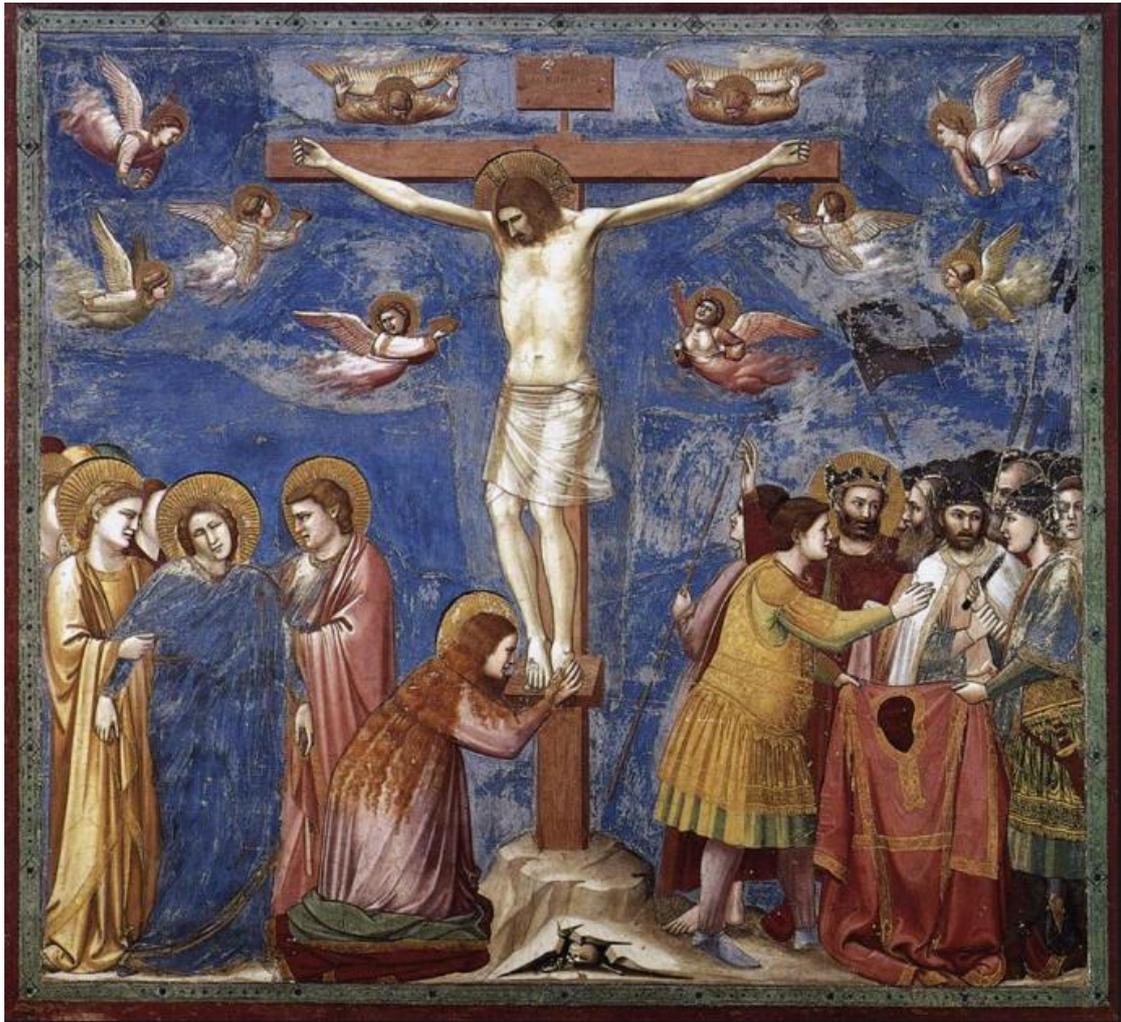
Giotto: Kristus pred Kaifášom (freska, Scrovegni kaplnka, Padova, 1304-1306)

Giotto: Posmievanie Kristovi (freska, Scrovegni kaplnka, Padova, 1304-1306)

Giotto: Nesenie kríža (freska, Scrovegni kaplnka, Padova, 1304-1306)

Giotto: Oplakávanie (freska, Scrovegni kaplnka, Padova, 1304-1306)

Giotto: Oplakávanie (freska, Scrovegni kaplnka, Padova, 1304-1306)

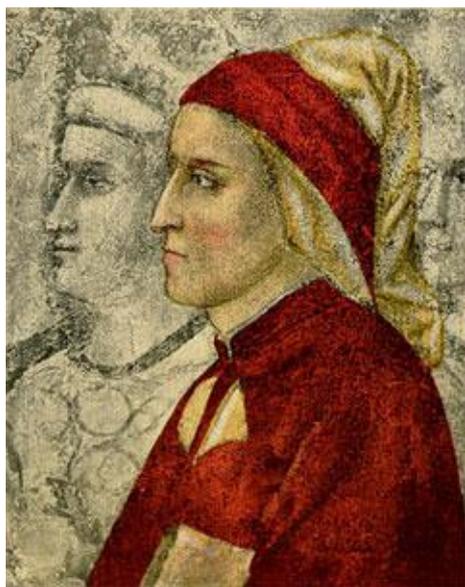
Giotto: Vzkriesenie (freska, Scrovegni kaplnka, Padova, 1304-1306)

Giotto: Nanebovstúpenie (freska, Scrovegni kaplnka, Padova, 1304-1306)

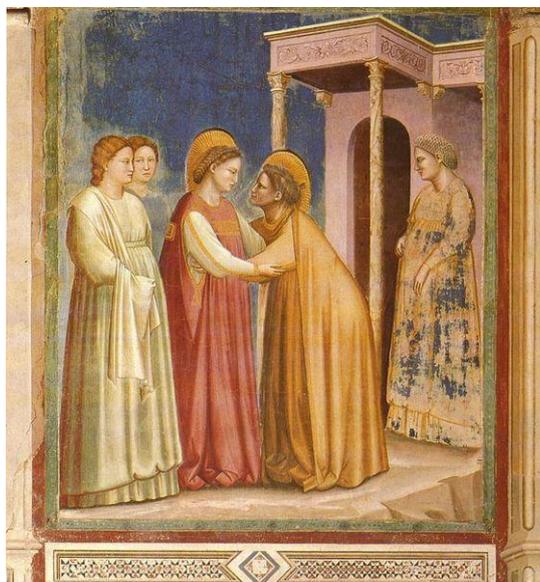
Giotto: Sv. Štefan (1320-1325)

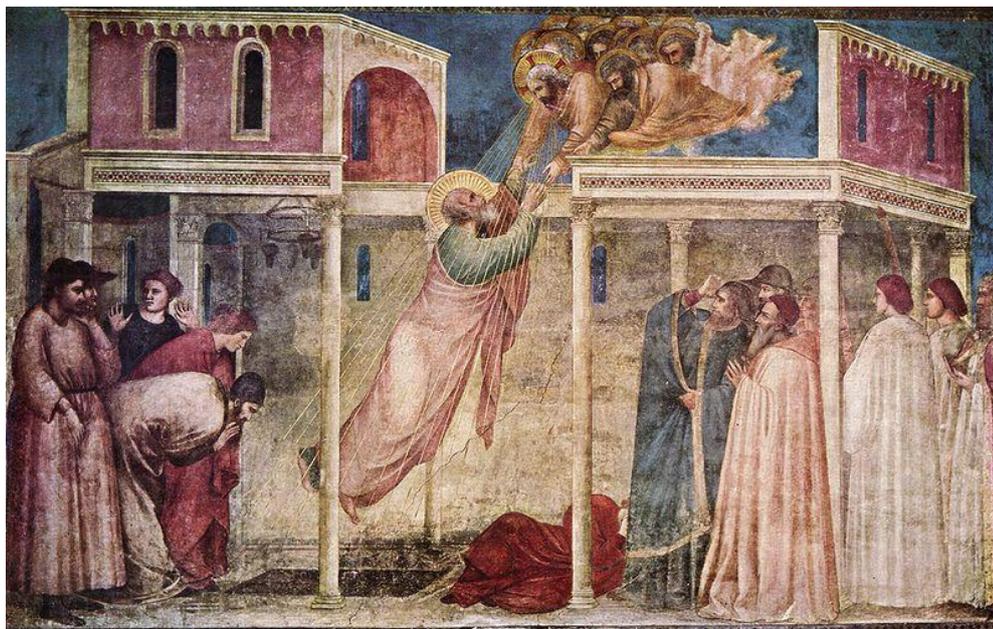
Giotto di Bondone: Dante Alighieri (najstarší známy portrét)
Giotto di Bondone: Sv. Ján

Giotto: Posledná večera (freska v kaplnke Scrovegniovcov, 14.s.)
Giotto: Pochabosť (Sedem nerestí)

Giotto: Stretnutie Márie a Alžbety (freska v kaplnke Scrovegniovcov, 14.st.)

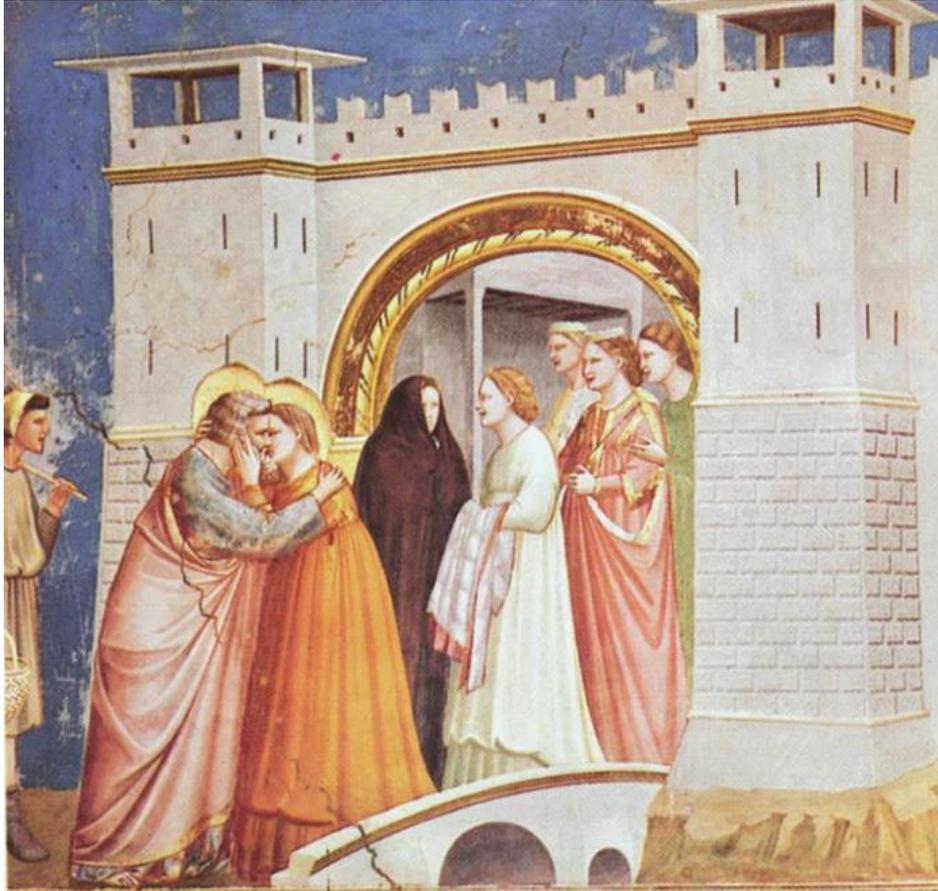
Giotto di Bondone: Nanebovzatie sv. Jána Evanjelistu (freska z cyklu v Kaplnke Peruzzi, Santa Croce vo Florencii, 1320)

Giotto di Bondone: Zoslanie Ducha Svätého (1305)

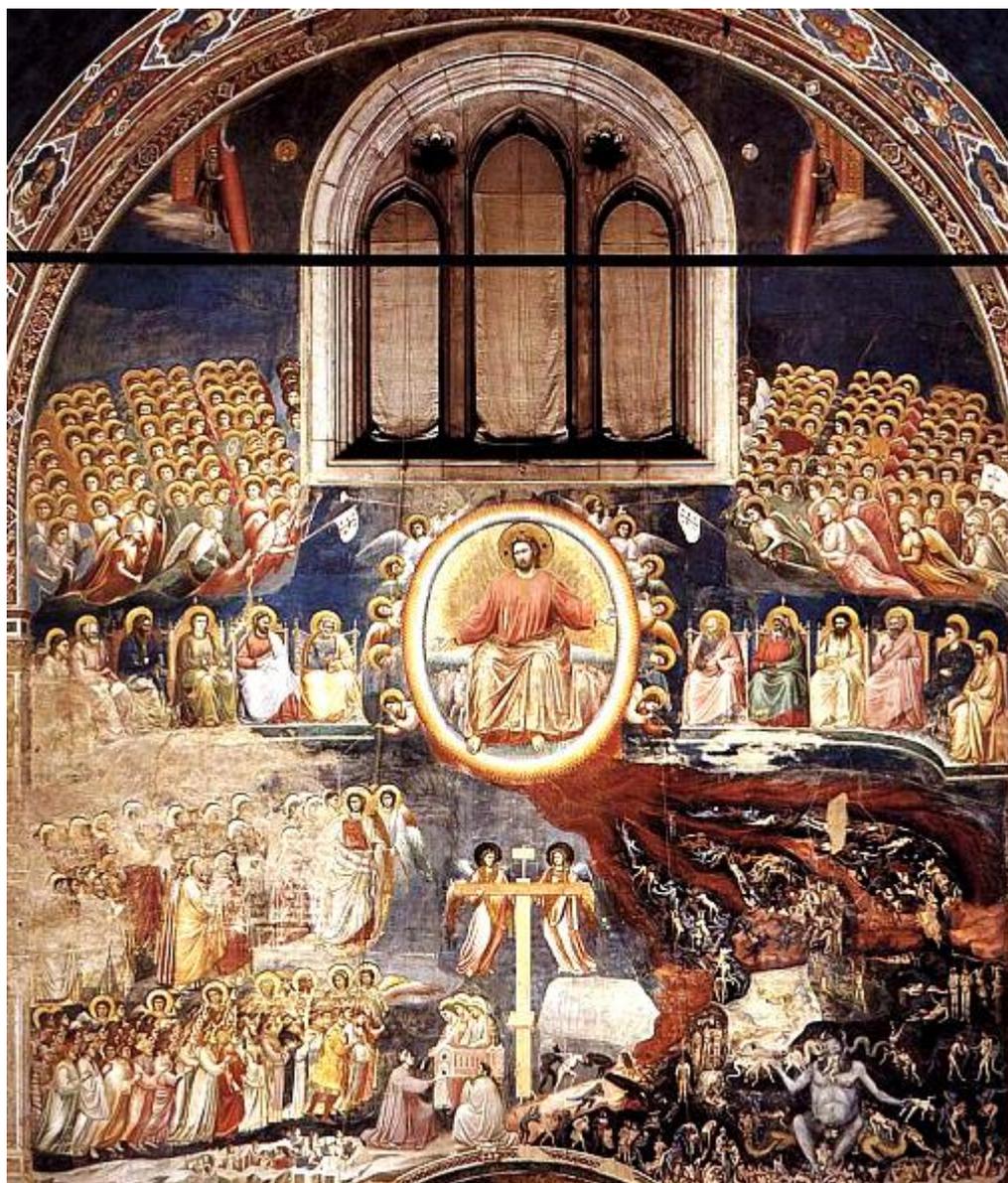
Giotto: Odmietnutie Joachimovej obete (freska, Cappella Scrovegni, Padova, 1304-1306)

Giotto: Stretnutie Joachima a Anny pri Zlatej bráne (freska, Kaplnka Scrovegniovcov, Florencia, 1305)

Giotto: Pustovník Zosimus dáva plášť Márii Magdaléne (freska v Dolnom kostole San Francesco, Assisi, 14.st.)

Giotto: Posledný súd (freska, Cappella degli Scrovegni vo Florencii, 1303-1305)

Giotto: Svätí a vzkriesenie z mŕtvych po poslednom súdu (detail, freska, Scrovegni kaplnka, Padova, 1304-1306)

Giotto: Madonna a dieťa (1320-1330)

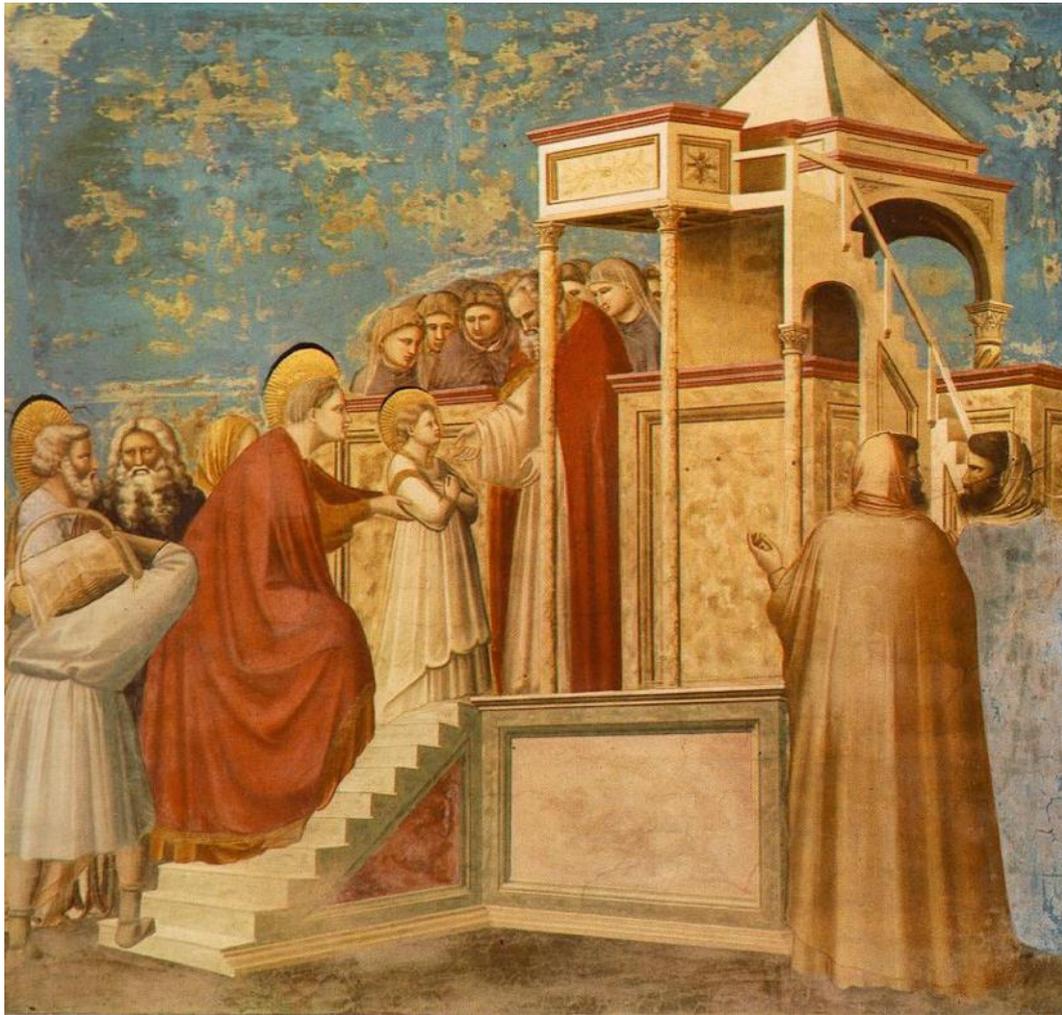
Giotto: Masaker sv. neviniatok (kaplnka Scovegrini v Padove, 1304-1306)

Giotto: Ukladanie do hrobu (freska v kaplnke Scovegrini v Padove, 1304-1306)

Giotto: Zostup do pekiel (15.st.)

Giotto: Predstavenie Panny Márie v chráme (freska, 1404-1413)

Giotto: Samovražda obesením (freska z cyklu Sedem nerestí, 1305-1306)

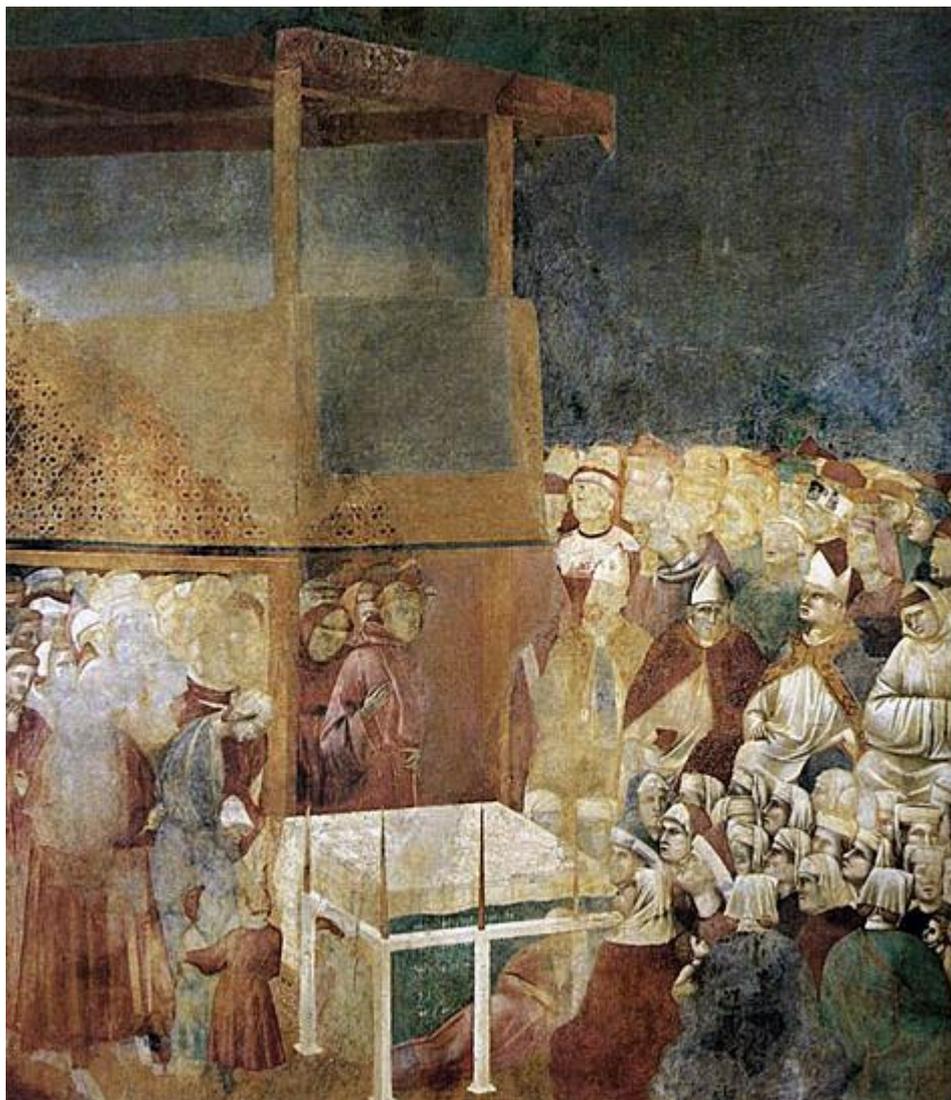
Giotto di Bondone: Sv. František ukazuje na smrť (freska severnej priečnej lode baziliky sv. Františka v Assisi, asi 1320)

Giotto di Bondone: Smrť svätého Františka (freska Santa Croce, 1325)

Giotto di Bondone: Smrť a vzostup duše svätého Františka (freska Hornej Baziliky svätého Františka, Assisi, 1300)

Giotto: Svätorečenie sv. Františka (freska z Legendy o sv. Františkovi, Horný kostol Baziliky svätého Františka v Assisi, 1300)

Giottova perspektíva - bifokálna perspektíva

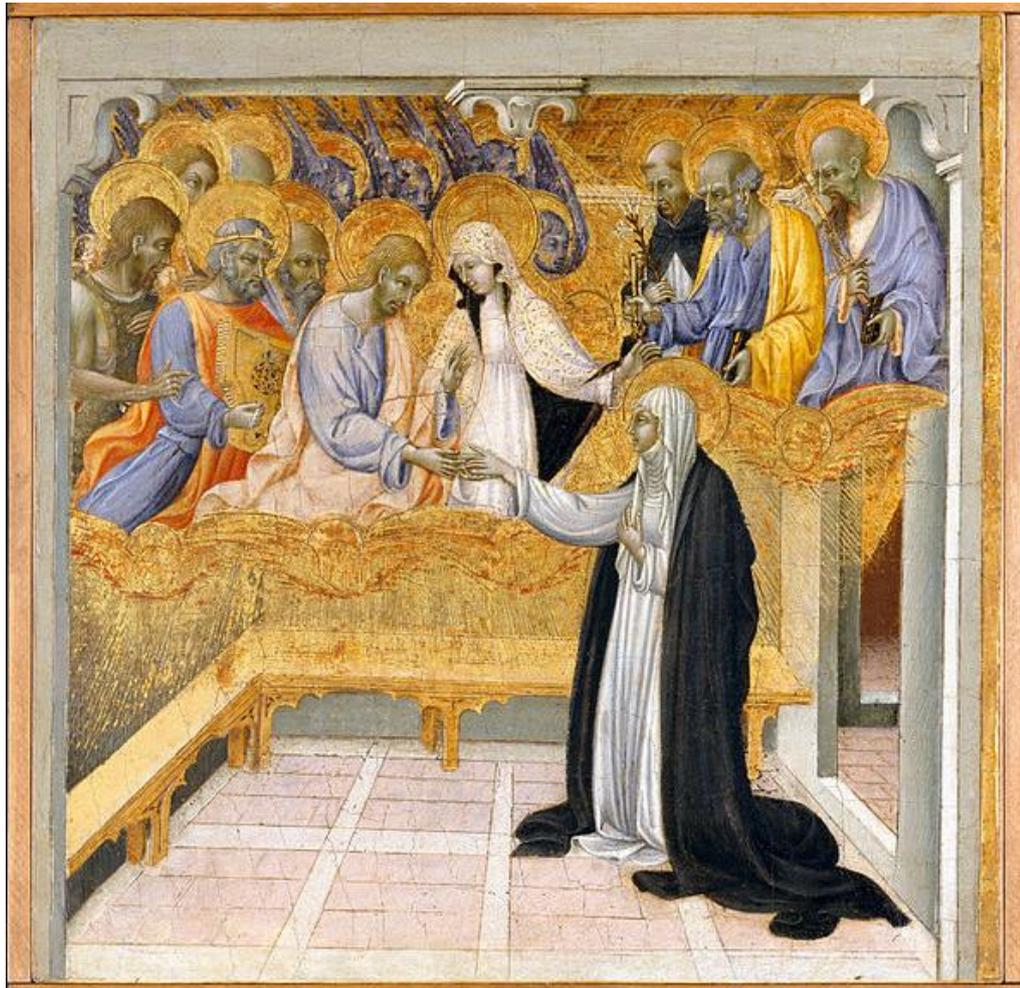
Giovanni d'Ávila - *Ján z Ávily*

Giovanni di Paolo - (✠1518); taliansky maliar

https://en.wikipedia.org/wiki/Giovanni_di_Paolo

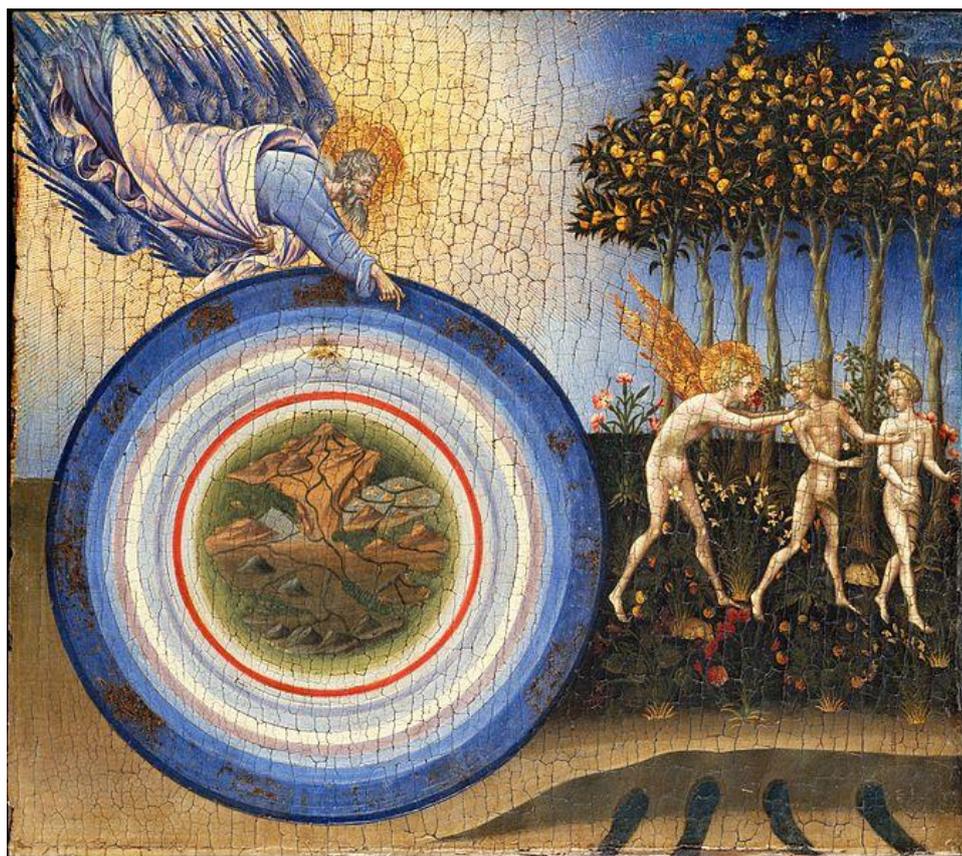
Giovanni di Paolo: Sv. Klára zachraňuje dieťa pred vlkom (1445)

Giovanni di Paolo: Mystický sobáš sv. Kataríny Sienskej (1460)

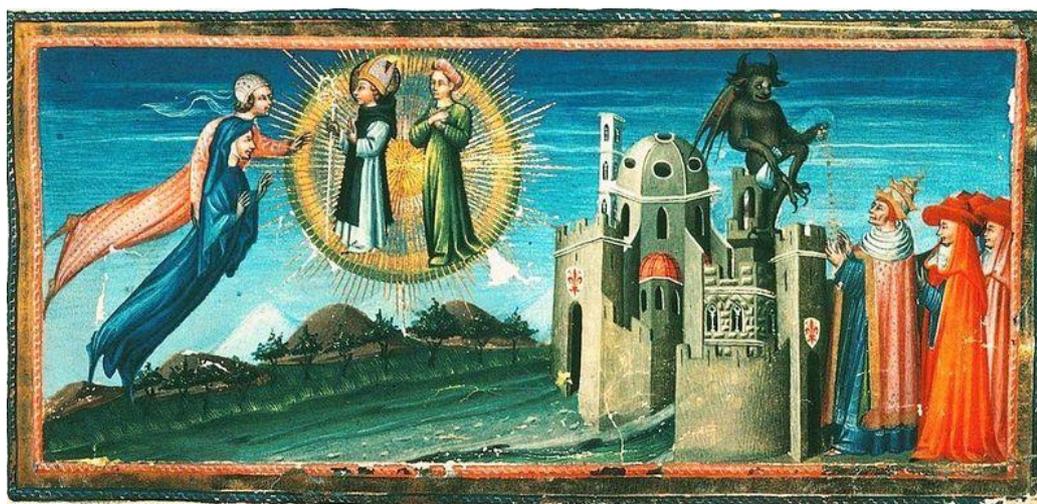
Giovanni di Paolo: Katarína Sienská diktuje svoje „Dialógy“

Giovanni di Paolo: Stvorenie sveta a vyhnanie z raja (1445)

Giovanni di Paolo: Iluminácia k Danteho Božskej komédii (1440)

Giovanni di Paolo: Beatrix ukazuje Dantemu (iluminácia k Danteho Božskej komédii, 1440)

G. di Paolo: Beatrix ukazuje Dantemu Najsvätejšiu Trojicu. Archanjeli Michael a Gabriel a zbor padlých anjelov (iluminácia k Danteho Božskej komédii, 1440)

Giovanni di Paolo: Dante pred Božskou Trojicou (iluminácia k Danteho Božskej komédii, 1440)

Giovanni di Paolo: Dante a Beatrice pred sv. Petr Damianom, v dolnej časti miniatúry štyri výjavy zo života sv. Petr Damiana Dante (iluminácia k Danteho Božskej komédii, 1440)

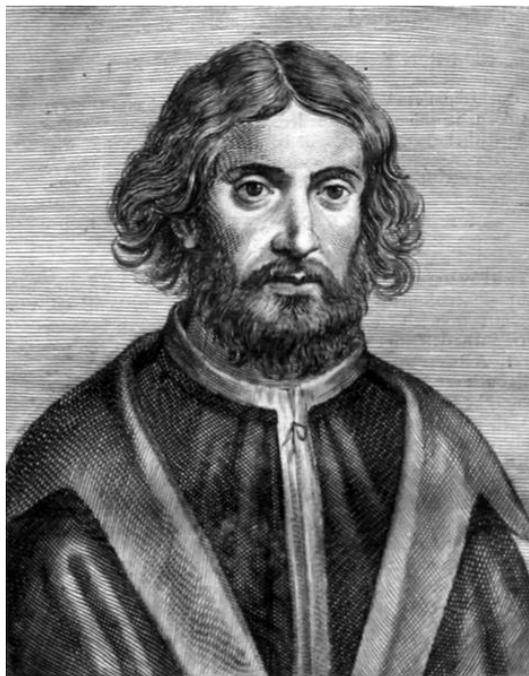

Giovanni di Paolo: Beatrix ukazuje Dantemu prvý kruh z dvanástich učiteľov múdrosti pod vedením Tomáša Akvinského (iluminácia k Danteho Božskej komédii - Paradíso, 1440)

Giovanni di Paolo: Jupiter; Dante a Beatrice pred cisárskym orlom (iluminácia k Danteho Božskej komédii - Paradíso, 1440)

Giovanni di ser Giovanni Guidi - *Scheggia*
Giovanni Georgio -

G. Giovanni: Jacopo Negretti detto Palma il Giovane (1648)

Giovanni Mateo di - *di Giovanni Mateo*

Giovanni Piero di - *Monaco Lorenzo*

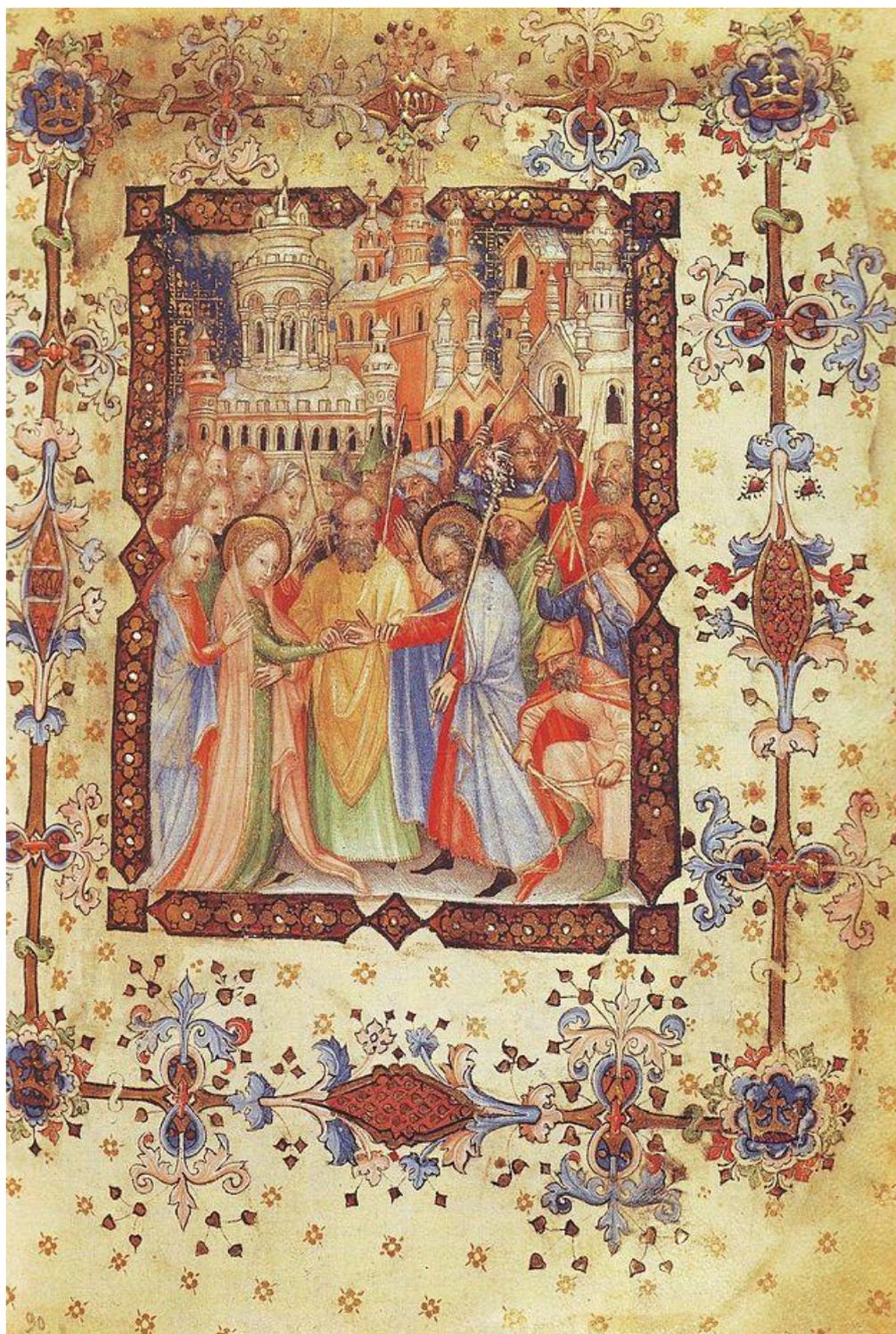
Giovanni Stefano di - *Sassetta*

Giovannino de' Grassi - (†1398); taliansky maliar, sochár a architekt a iluminátor 14.st.; najmä jeho miniatúry, ktoré sa vyznačujú veľkou dávkou realizmu a elegantnými formami, urobili z De 'Grassiho

jedného z predchodcov *gotického* sveta; je považovaný za predchodcu diel Fabriana, *Pisanella* a francúzsko-flámskych majstrov

http://it.wikipedia.org/wiki/Giovannino_de%27_Grassi

https://www.google.sk/search?q=Offiziolo&espv=2&tbm=isch&imgil=dPi8Uro75TeWpM%253A%253BqleuEQPbgtGETM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.codicesillustres.com%25252Fcatalogue%25252Foffiziolo_alfonsino%25252F&source=iu&fir=dPi8Uro75TeWpM%253A%252CqleuEQPbgtGETM%252C_&usg=_z_OHpi0yRU4Ri9waXI5tTdpzEDc%3D&sa=X&ei=kTODVI_EHijKaL7TgpAG&ved=0CD4Q9QEwBQ&biw=1858&bih=995#facrc=_&imgdii=_&imgsrc=dPi8Uro75TeWpM%253A%253BqleuEQPbgtGETM%253Bhttp%253A%252F%252Fwww.codicesillustres.com%252Fcatalogue%252Foffiziolo_alfonsino%252Findex_files%252FOffiziolo1.png%253Bhttp%253A%252F%252Fwww.codicesillustres.com%252Fcatalogue%252Foffiziolo_alfonsino%252F%253B310%253B234

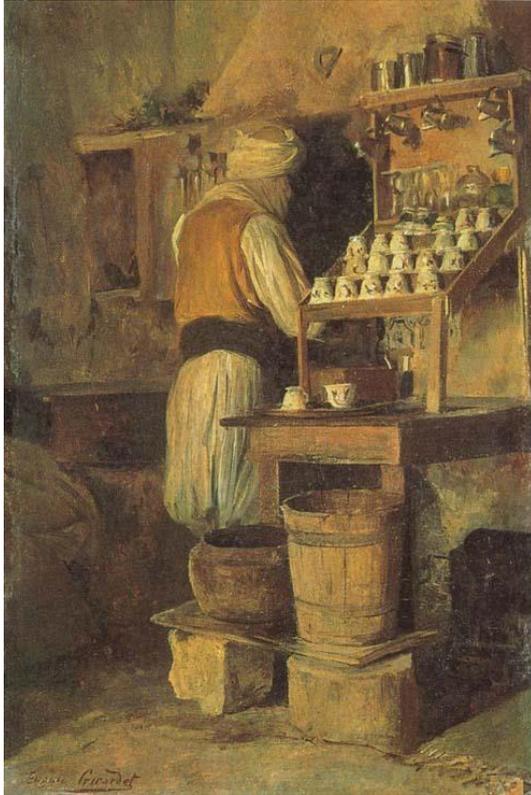
Giovannino de' Grassi: Manželstvo panny Márie (14.st.)

Giovannino de' Grassi: Večný a pustovníci (1370)

Giradet Eugène - (†1907); francúzsky maliar *orientalista*

http://fr.wikipedia.org/wiki/Eugène_Giradet

E. Geiradet: Arabská káva (19.st.)

- girandola** - viacramenný *svietnik* na stôl alebo svietnik upevnený na stenu; porovnaj židovská *menóra*; pozri *mobiliár*
- girandoles** - rokokové *náušnice* s tromi drobnými príveskami, posádzanými *drahokamy*; pozri *pendeloques*, *briolets*
- girasol** - Täubl a kol. (scriptá): odroda *opálu*; prepúšťa modré lúče
- girlanda** - ornamentálny motív, dekoratívny pás segmentovaných závesov, *festónov* z lístia, kvetov alebo plodov, plastický alebo maľovaný; vyvinul sa v renesancii z antickej *enkarpy* (pozri *ornamentálny štýl*, *pompejské maliarstvo*); používaný v *klasicizme* na spájanie rôznych dekoratívnych prvkov, napr. *búkranionov*; pozri *ornament*

Slovník cudzích slov: 1.oblúkovito zavesená výzdoba z kvetov, listov, stúh ap. (pôvodne v rímskom a helenistickom prostredí)

2.podobne urobená plastická architektonická výzdoba v tvare polovičného venca

3.dekoratívny *veniec* alebo stuha, ktorý sa používajú pri slávnostných príležitostiach; môžu byť zavesené okolo krku osoby, alebo na neživé objekty, ako sú vianočné stromčeky

Dudák: francúzsky *guirlande*, tal. *ghirlanda*; z tal. *giro* – „*kruh*“; plastický (prevedený v *štuke* alebo sochársky) ornamentálny motív, tvorený radom závesov (*festónov*) z lístia, kvetov alebo plodov; prebraný z rímskej architektúry (pozri *enkarpa*) v čase *renesancie* a *baroka*

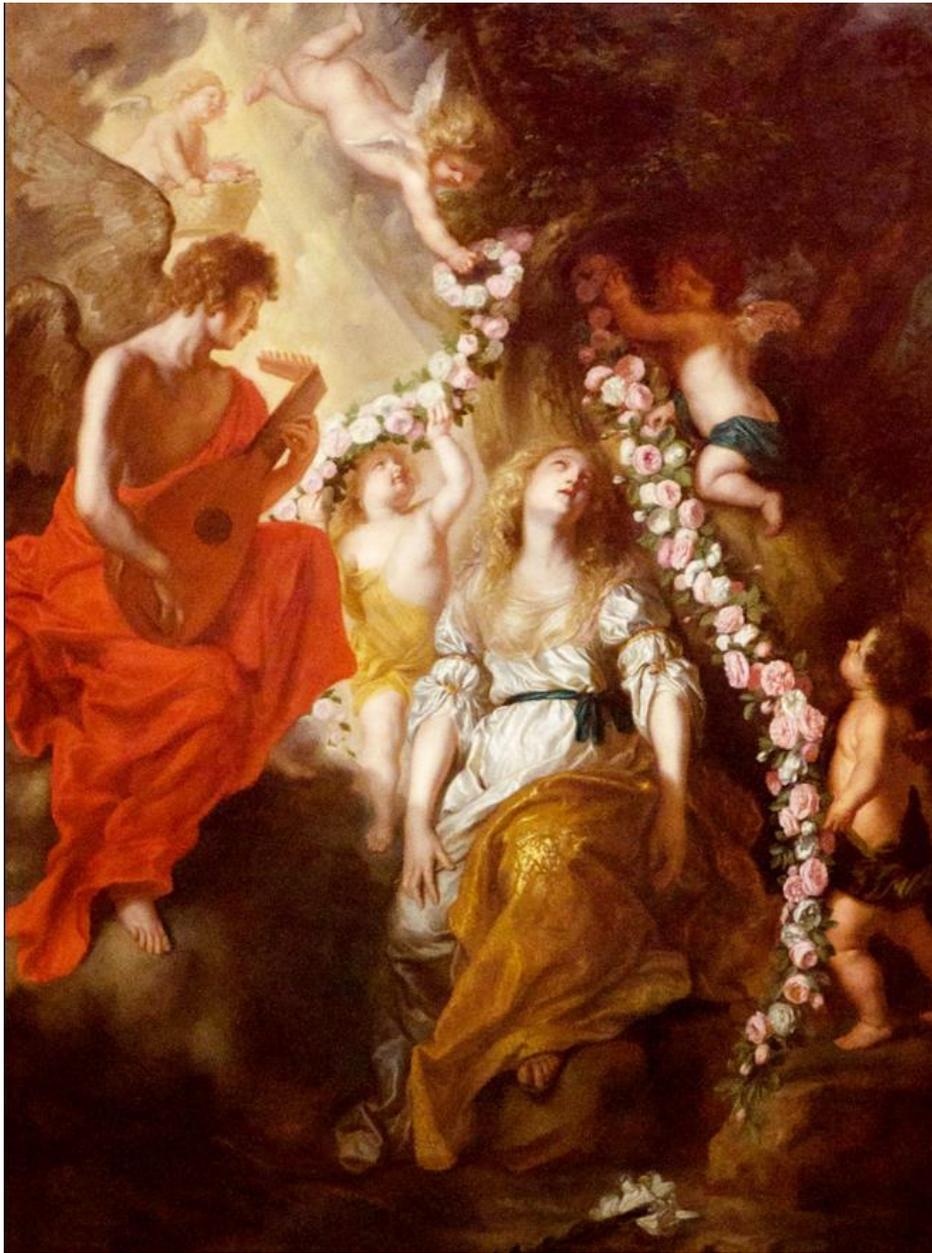
Helenistický sarkofág (Afrodisia, Turecko)

J. Brueghel ml.: Svätá rodina so sv. Jánom Krstiteľom (po 1630)

A. Brueghel: Kvetinová girlanda (1665)

T. Boeyermans: Extáza sv. Rozálie z Palerma (17.st.)

J. Lepautre: Motív s girlandami a grotesknou hlavou (medirytina, 1751)

J. F. van Dael: Kvetinové zátišie (1807)

Girodet-Trioson Anne-Louis - (1824); francúzsky maliar, jeden z hlavných predstaviteľov klasicizmu; žiak *J.-L. Davida*, ale mali spolu časté spory; bol súčasťou začiatkov *romantizmu*; v zrelom veku zdedil veľké imanie, prestal maľovať a stal sa spisovateľom; pozri *francúzski maliari 19.st.*

http://commons.wikimedia.org/wiki/Anne-Louis_Girodet_de_Roussy-Trioson

http://en.wikipedia.org/wiki/Anne-Louis_Girodet_de_Roussy-Trioson

A.-L. Girodet-Trioson: Apoteóza francúzskych vojakov padlých v oslobodzovacej vojne (1801)

gitara - pozri *fadó, ukulele; hudobné nástroje strunové*

G. van Honthorst: Žena s gitarou (1631)

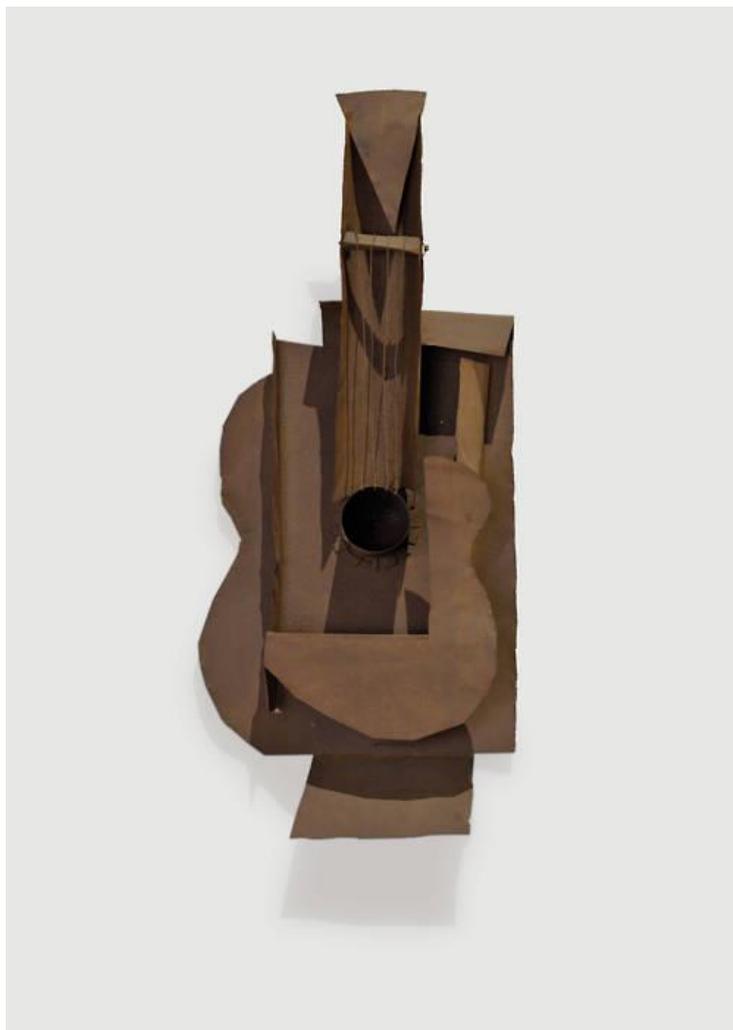
A. Watteau: Sernáda (1715)

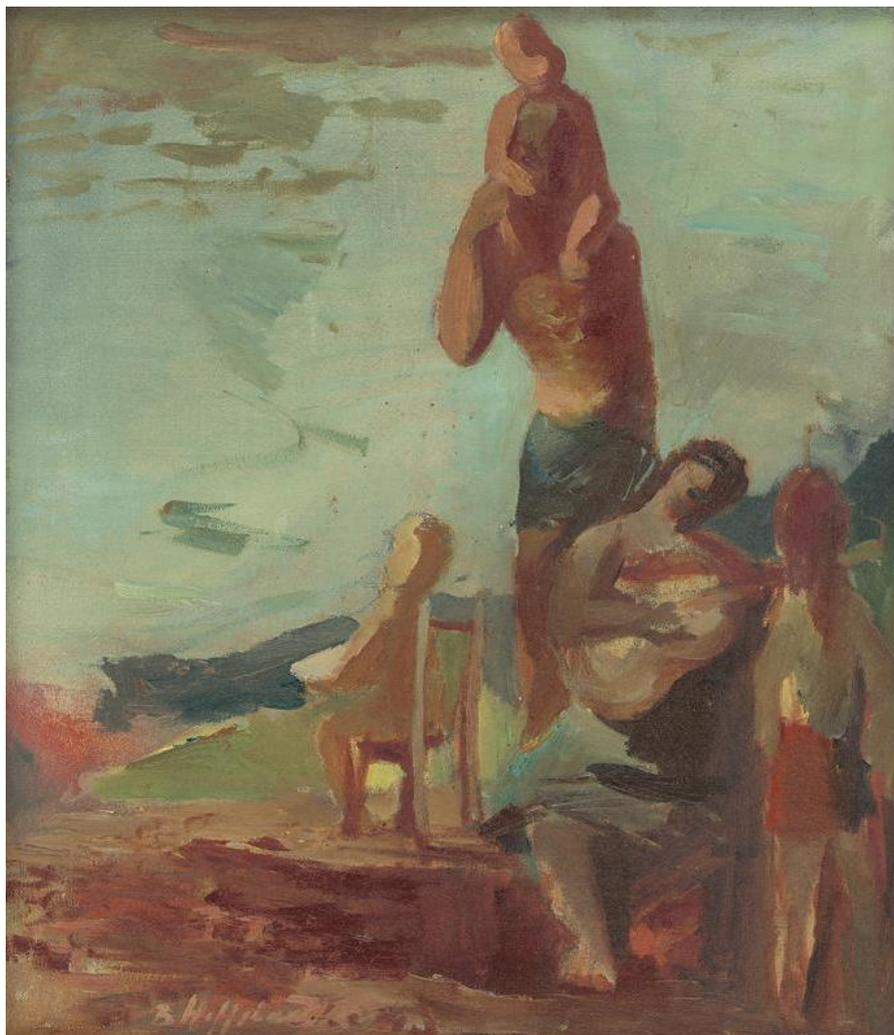
M. Gérard: Portrét hudobníčky (1790-1803)

P. Picasso: Slepý gitarista (1903)

P. Picasso: Gitara (1912-1914)

B. Hoffstädter: Rodina na výlete (1943)

Giusto de 'Menabuoi - (†1391); taliansky maliar ranej renesancie; narodil sa vo *Florencii*; pozri *florentski maliari, talianski maliari trecenta, talianski maliari 14.st.*

http://en.wikipedia.org/wiki/Giusto_de'_Menabuoi

Giusto de 'Menabuoi: Žena a drak (14.st.)

Gíza - historická oblasť južne od Káhiry, 8 km od dnešnej Gízy; blízko nekropoly *Mennoferu/Menfisu* je kráľovské pohrebisko 4.dynastie (2600pr.Kr.): *Cheopsova, Rachevova pyramída* a *Veľká sfinga*; pozri *tzv. náhradné hlavy z Gízy; egyptské umenie*

Dudák v súvislosti s heslom *egyptská architektúra*: archeologická lokalita na západnom okraji dnešnej Káhiry; jedna z najvýznamnejších *nekropol* starého Egypta; *pyramídové komplexy* panovníkov Starej ríše (pozri *Cheopsova pyramída, Rachevova pyramída, Menkaureova pyramída*)

Gjallarbrú - v doslovnom preklade „Gjöll most“; v *severskej mytológii* cez riekou *Gjöll*, ktorá oddeľuje svet živých a mŕtvych; treba ju prekročiť, aby sa chce vstúpiť do podsvetnej ríše *Hel*; podľa básne *Gylfaginning* je most *Gjallarbrú* popisovaný ako krytý most so slamenou strechou, trblietajúcou sa ako zlato; pozri *mytologické mosty*

<https://en.wikipedia.org/wiki/Gjallarbr%C3%BA>

<https://www.google.sk/search?q=Gjallarbr%C3%BA&esqv=2&biw=1836&bih=990&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKewiUmIDZ7a3PAhWHzRQKHwIwBXgQsAQIIg>

Gjalp a Greip - v *severskej mytológii* dve obryne *Gýgjar*, čo bolo označenie pre príslušníkov *Jötnar* ženského rodu; rozkročili sa nad riekou a zvýšili hladinu vody; pozri *ženské bytosti severskej mytológie, obri v severskej mytológii*

https://en.wikipedia.org/wiki/Gj%C3%A1lp_and_Greip

Gjúki - tiež *Gebicca, Gifca, Gibica, Gebicar, Gibicho* alebo *Gipp*; kráľ *Burgundska* v neskorom 4.st. (pozri *Niebelungovia*); bol otcom *Gundomara I, Giselher* a *Gunthera*; je spomenutý v anglickej básni „*Widsith*“ a v eddickej básni „*Atlakviða*“, v ktorej je otcom *Gunnara (Gunthera)*; v *severskej mytológii* (Próza Edda) je *Gjúki* otcom synov *Gunnara* a *Hogni* a dcéry *Gudrun*; *Gotthorm* (vrah *Sigurda*) je jeho nevlastným synom od jeho manželky *Grimhildy*, z predchádzajúceho manželstva; pozri *Niebelungovské tradície, Sigurd, Snorriho Edda*

<https://en.wikipedia.org/wiki/Gj%C3%BAki>

glacis - vonkajší val *bastiónovej* fortifikácie, mierne sa zvažujúci do predpolia pevnosti, vymedzený líniou priekopy; pozri *kolište, fortifikácia*

-široká voľná plocha obklopujúca celú pevnosť a znemožňujúca chránený prístup útočníkom; pozri *opevnenie*

<http://en.wikipedia.org/wiki/Glacis>

gladiátor - z lat. *gladis* – „*meč, penis*“; korene hier v *ludi funebres/pohrebných hrách*; konané iba poverenými úradníkmi, neskôr dokonca iba cisármi; rímsky zápasník v *cirku*, väčšinou otrok alebo zločinec odsúdený na smrť, určený na verejné hry; až od 1.st.pr.Kr. iba pre pobavenie divákov v *amfiteátri*; na záver hier zástupcovia cisára rozhadzovali do davu strieborné a zlaté žetóny, ktoré mohli ľudia vymeniť za *tuniku*, striebornú nádobu, otroka a ď.; hry zakázal roku 325 cisár *Konštantín I. Veľký*; porovnaj *atlét, palé*; pozri *arena, Kolloseum, amfiteáter Al Adjan*; „*Panem et circenses*“; *theta; bestiarius, Pollica Verso (Gero), secutor, retiarius*

gladiátorské hry, gladiátorský boj - Diskovery: vyvrcholením rímskych cirkových predstavení boli gladiátorské hry; pri amfiteátroch existovali gladiátorské školy určené zvyčajne pre vojnových zajatcov a otrokov; budovy boli oddelené od okolitého sveta a viedla z nich podzemná cesta priamo do cirkú; gladiátorov učili tí, ktorí prežili a zvíťazili v 300 zápasoch; na dosiahnutie takéhoto počtu víťazstiev sa niekedy používala taktika boja skúseného gladiátora s nováčikom, lebo pôsobivé gladiátorské hry boli súčasťou atrakcie „volebnej kampane“ senátorov a skúsený gladiátor mal veľkú popularitu a tým aj cenu; pri cvičení gladiátorov sa používali drevené alebo tupé zbrane, ostré zbrane dostali bojovníci až v cirku; do cirkú viedla *porta sana vivaria/brána života* a pripravení gladiátori vstupovali s pozdravom *Ave caesar, morituri te salutan* určeným cisárovi; víťazný gladiátor dostával *vavrínový veniec* a peniaze; porazený gladiátor, ktorý prežil a dobre bojoval, mohol požiadať o život; porazení gladiátori, ktorí toto šťastie nemali, boli dobíjaní

otrokmi v symbolickom rúchu *Chárona*; úspešní gladiátori v svojej dobe boli oslavovaní a stávali sa aj dobovým sexuálnym symbolom (gladis znamená nielen meč, ale aj *penis*); pozri *spoliarium*, *saniarium*, *Ludus Magnus*, *Pollica Verso (Gero)*, *secutor*, *retiarius*, *murmillus*

http://www.livius.org/le-lh/lepcis_magna/amphitheater.html

<http://en.wikipedia.org/wiki/Myrmillo>

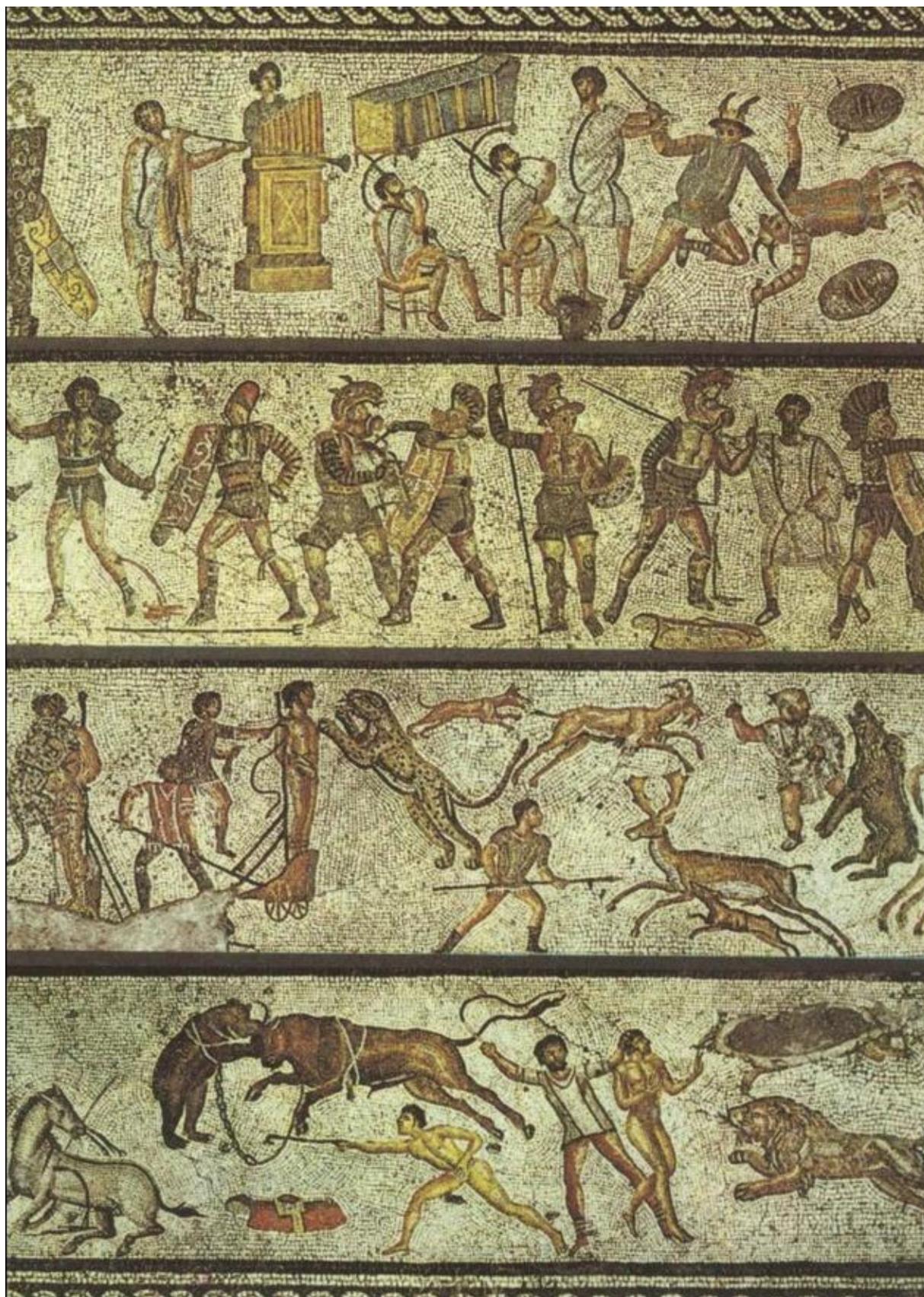
http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Gladiator_types

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Gladiatorial_combat

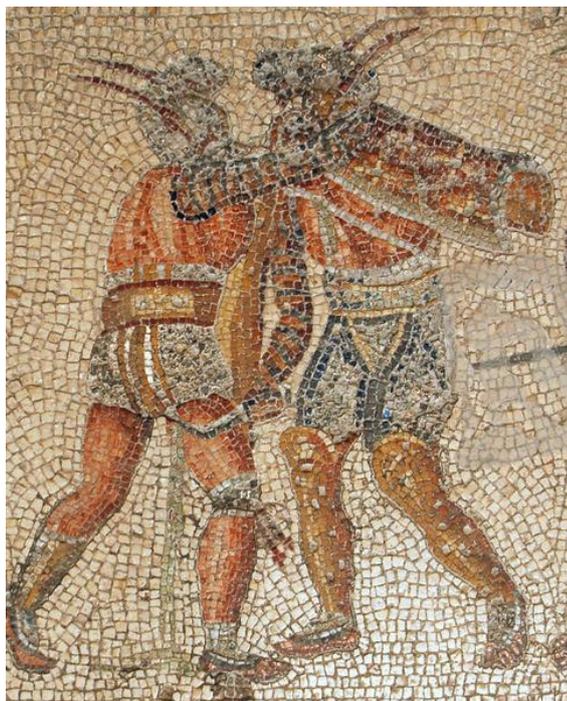
<http://www.vroma.org/~bmcmanus/arena.html> (opis)

Gladiátori v cirku (rímska mozaika)

Gladiátori v cirkovej aréne (Zlitenská mozaika, 1.st.)

Gladiátori (rímska mozaika, Villa Dar Buc Ammer, 2.st.)

J. Luna y Novicio: Spoliarium (1884)

Jean-Léon Gérôme: Pollica Verso /Gero/ (1872)

F. Botero: Rímsky gladiátor (Medelín, Kolumbia, 20.st.)

gladiatori rímski -

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Roman_gladiators

gladius -

Gladius (replika)